

ἄλουστος ἐπίθ. ἄλουστος Κύπρ. Πόντ. ἄλουστος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) ἄλουστοντος Λυκ. (Λιβύσσος) ἄλ' στονς βόρ. Ιδιώμι. ἀνάλουστος Κρήτ. κ. ἀ. ἀνάλουστοντος Θεσσ. ἀνέλ' στονς Στερεολλ. (Αίτωλ.) ἄλουστος Πελοπν. (Αἴγ. κ. ἀ.) Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) ἀνάλουστος Πελοπν. (Κόρινθ.)

Τὸ μεσον. ἐπίθ. ἄλουστος. Τὸ ἄλουστος καὶ ἀρχ. Τὸ ἀνάλουστος καὶ μεσον. Πρβ. Γεωργηλ. Θανατ. Ρόδ. στ. 390 (ἔκδ. Wagner σ. 44) «ἄπλυτος καὶ ἀνάλουστος, κακὰ κυβερνημένος».

Ο μὴ λουσθεῖς ἔνθ' ἀν.: Εἶμαι ἄλουστος. Ἐχω ἄλουστο τὸ κεφάλι μου κοιν. Ἐχει ἔναν χρόνον ποῦ εἶναι ἄλουστος Κύπρ. Ἀλουστον ἔν' τὸ μωρὸν Τραπ. Εἶμι ἀνέλ' στονς ἀκόμα Αίτωλ. || Παροιμ.

Ηύραν οἱ ἄπλυτοι νερὸν καὶ οἱ ἄλουστοι σαπούνια καὶ ηύραν καὶ οἱ ἀξυπόλυτοι παπούτσια μὲ τοὺς μύτες Λιβύσσος. || Ἄσμ.

Σ τὸ ὁρημασμένον τὸ ψηφίν θὰ πά' νὰ χτίσω κιούμπια γιὰ νὰ ξεστρέψω τὸ νερὸν μπρόστις τὴν ἀγκά - Μαρῶνα γιὰ νὰ λουστοῦν οἱ ἄλουστες, νὰ πιοῦν οἱ διψασμένες Μεγίστ.

ἄλουστράριστος

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λουστράριστὸς <λουστράριστος κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Ο μὴ λουστραρισθεῖς, ο μὴ στιλβωθεῖς μὲ λοῦστρο, ἀστύλβωτος: Καρέκλα - ντουλάπα ἄλουστράριστη. Τραπέζι ἄλουστράριστο. Συνών. ἀβεργίκωτος.

ἄλουφαχτος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Εγκυκλ. Ἐλευθερούδ. ἄλουφαστος Λεξ. Ἐλευθερούδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λουφαχτὸς <λουφάζω.

Ο μὴ σιγήσας, ἀκαθησύχαστος, ἀκαταπράντος.

ἄλπακαδένιος ἐπίθ. σύνηθ. ἀρπαγαδένιος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλπακᾶς παρὰ τὸ θέμ. τοῦ πληθ. ἄλπακᾶδες καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ο ἔξ ἄλπακᾶ κατεσκευασμένος ἔνθ' ἀν.: Ἀρπαγαδένιος σάκκος Απύρανθ. Ἀρπαγαδένη ποδεὰ αὐτόθ. Ἀρπαγαδένη φουστάνι αὐτόθ.

ἄλπακᾶς ὁ, σύνηθ. ἄλπακᾶς Αθήν. ἄλπακας Πελοπν. (Κορινθ.) ἄρπακας Ζάκ. ἀρπάγα ἡ, Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *a l p a c a*.

Ειδος λεπτοῦ μαλλίνου ύφασματος σύνηθ.: Φόρεμα ἀπὸ ἄλπαγᾶ σύνηθ. || Ἄσμ.

Στολίζεται ἡ μελαχρινὴ | μὲ τὴ μεσούλλα τὴ λειανή, ἄχ, καὶ πάει 'ς τὸ πανηγύρι | μάλαμα καὶ τζοβαΐρι, βάζει τὸν πρῶτον ἄλπακα, | τρελλαίνει γέρους καὶ παιδιὰ Κορινθ.

ἄλταδος

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *a l t o* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ἀδος, περὶ ἥς ίδ. -άτος.

Υψηλός, συνήθως ἐν χρήσει τὸ οὖδ. μετὰ τοῦ οὖσ. δίχτυ: Ἀρτᾶδος δίχτυ (τοῦ δοποίου τὸ υψος ἀποτελεῖται ἀπὸ ἔξηκοντα μάτια). Συνών. ἐξηντάρι, Πρβ. ἄλτο.

ἄλταλα ἡ, σύνηθ. ἄλταλα Πελοπν. (Δημητσάν.)

Τὸ Λατιν. *althaea*, δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. Ἐλλην. ἄλθαία.

Φυτὰ τοῦ γένους τῆς ἀλθαίας (*althaea*) τῆς τάξεως τῶν μαλαχωδῶν (*malvaceae*) 1) Ἀλθαία ἡ ροδώδης (*althaea rosea*) Κέρκη. Συνών. δεντρομολόχα, νερομολόχα. 2) Ἀλθαία ἡ φαρμακευτική (*althaea officinalis*) καὶ τὸ φάρμακον ρίζα ἀλθαίας (*radix althaeae*) κοιν. [**]

ἄλταμάρω

Μεγίστ. Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *alto mare*.

1) Κινοῦμαι, κλυδωνίζομαι χωρὶς νὰ προχωρῶ, ἐπὶ πλοίου: Τὸ καράβι ἄλταμάρει (τοῦτο συμβαίνει τὴν ἐπομένην τῆς πνοῆς σφοδροῦ ἀνέμου, δὲ σχηματίζονται κύματα μεγάλα χωρὶς νὰ πνέῃ ἀνεμος). 2) Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, βαδίζω βραδέως, ἀλλὰ μετὰ ζωηρῶν κινήσεων.

ἄλτανα

ἡ, Ἡπ. Θήρ. Θράκ. (ΑΙν.) Πελοπν. (Οἰν. κ. ἀ.) Σῦρο. —ΚΚρυστάλλ. Εργα 2,122 —Λεξ. Βλαστ. ἄλτανα Θήρ. Κάσ. Κρήτ. Νάξ. Πελοπν. Σίκιν. ἄλετάνα Κάρπ. ἀρτάνα Ἀστυπ. Ζάκ. Κάλυμν. Κεφαλλ. Κῶς Λέρ. Ρόδ. Τήλ. Χίος —Λεξ. Βλαστ.

Τὸ Ἰταλ. *al tan a*. Ἡ λ. ώς καὶ δ τύπ. ἀρτάνα καὶ παρὰ Σομ.

1) Ειδος ήλιακοῦ, ἔξωστου, χρησιμεύοντος ὡς ἀνθοκομεῖον Κρήτ. Νάξ. 2) Κηπάριον παρὰ τοὺς τοίχους τῆς οἰκίας περιφραγμένον διὰ τοιχίσκων πρὸς ἀνθοκομίαν χρήσιμον Ἡπ. Θήρ. Θράκ. (ΑΙν.) Κάρπ. Κάσ. Πελοπν. Σίκιν. Σῦρο. Τήλ. —ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν.: Οι βασιλικοὶ μὲ τοὺς χιλιοχρώματος μενεξέδες, ποῦ στόλιζαν ἀραδαριὰ τὲς ἀλτάνες καὶ τὰ πεζούλλα τῆς, ἐμοσχοβόλιζαν τὸν δέρα ΚΚρυστάλλ. || Ἄσμ.

Καὶ κόβγει μῆλο τῆς φιλαρᾶς, κυώνι τῆς ἀάπης, καὶ κόβγει κιτροβάρσαμον ἀπὸ τὴν ἀλετάνα Κάρπ.

Βασιλικὴ πλατύφυλλε καὶ ἀπὸ τὴν ἀλετάνα, θαρῶ πῶς δὲ σὲ γέννησε 'ς τὸν κόσμο ἄλλη μάντα (πρὸς νέαν ἀγαπωμένην) Κάσ.

Περιβόλι μ' οὐργούμενον, | μαργαριταρονσπαρμένον, ἔχεις γύρου γύρου ἀλτάνις | καὶ 'ς τὴ μέση μαντζουράνις ΑΙν. β) Πρασιά Πελοπν. (Οἰν.) 3) Κατασκεύασμα ἐκ πλακῶν ἡ σανίδων ὅμοιον πρὸς κιβώτιον ἀνοικτὸν κατὰ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ προσηρημένον ἔξωθεν τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας χρήσιμον πρὸς φυτείαν ἀνθέων Χίος. 4) Δοχεῖον, εἰς τὸ δόποιον φυτεύονταν ἀνθη Ζάκ. Κεφαλλ. Κῶς. Συνών. γλάστρα. 5) Πληθ. ἀρτάνες, ἐν τῇ παιδιᾷ πετροχάλικο δ τρόπος, κατὰ τὸν δόποιον ὃ παίκτης φύπτει τὸ ἐν λιθάριον ύψηλά, ἀφίνει ἐν τῷ μεταξὺ τὰ τέσσαρα κάτω καὶ συλλαμβάνει τὸ πῖπτον, ἔπειτα δὲ πάλιν φύπτει αὐτὸν ύψηλά καὶ λαμβάνει τὰ ἐπὶ τοῦ ἑδάφους προσπαθῶν συγχρόνως νὰ συλλάβῃ τὸ πῖπτον Κεφαλλ. Συνών. τέσσερα (ἰδ. τέσσερεις).

Ἡ λ. ώς κύριον δν. πολλαχ.

ἄλτανάκι

τό, ἀμάρτ. ἄλτανάκι Θήρ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἄλτάνα.

Κηπάριον εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας.

ἄλτανεύω

ἀμάρτ. ἄλτανεύω Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλτάνα.

Κηπεύω, φυτεύω εἰς τὴν ἀλτάναν. Συνών. ἄλτανάκι.

